

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1. sz. szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 20. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre	—	—	24 kor
Félévre	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	6 .
Egy hóra	—	—	3 .
— Egyes szám ára 3 fill. —			

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, január 25.

Kimutatás az iskolakötelesekről.

Nagybecskerek, január 25.

A városi főjegyzői hivatal a minap készítette el a városi iskolakötelesekről szóló statisztikát. A kimutatásból, a mely fáradságos munka eredménye s dicséretre méltó buzgalommal lett összeállítva, a következő adatokat közöljük:

A Nagybecskerek város területén lakó összes tankötelesek száma az 1905/6. tanévben 5192, mely számban bennfoglaltanak a 3-5 éves ovodakötelesek is. Kor szerint feloszlik a fenti szám: 699 3-5 éves fiú, 1405 6-11 éves fiú, 352 12-14 éves nem tanonc fiú, 190 12-14 éves tanonc fiú; 730 3-5 éves leány, 1374 6-11 éves leány, 324 12-14 éves nem tanonc leány, 6 12-14 éves tanonc leány és 112 15 évesnél idősebb tanonc fiú.

Az 5192 tankötelesekből jár iskolába 3142, beleszámítva a magántanulókat is. E szám feloszlik anyanyelv szerint: magyar 1244, német 886, szerb 950, tót 52, oláh 8, horvát 1 és cseh 1. Vallás szerint pedig: róm. kath. 1797, gör. kel. 968, gör. kath. 1, ág. ev. 121, ev. ref. 68, izraelita 187. A nem mindennapi iskolalátogatásra kötelezettek közül nem jár iskolába 1846. A mindennapi iskolalátogatásra kötelezettek közül pedig nem jár iskolába 327 gyermek. E szám elég tekintélyes ugyan még most is, de tekintve az elmúlt tanév statisztikáját, már is konstatalható a haladás, mert az analfabéták száma a tavalyihoz képest csökkent. Ebből a számból (iskolába nem járók) 167 gyermek a kültelkekre esik, ahol a nagy távolság és sok helyütt a nagy szegénység következtében bajos a szülőket a gyermekek iskolázására kényszeríteni.

Ezekben közöltük a hivatalosan összeállított adatokat, melyek pontosságában kételkedni semmi okunk. Mindazonáltal, bár erre nézve semmi adatok nem állanak rendelkezésünkre, azt hisszük, tévedés fölteni azt, hogy az iskolába nem járó gyermekek száma ily magas volna. A tévedés valószínűleg onnan ered, hogy mind-

azokat tekintik iskolába nem járóknak, kik a népiskolai lajstromban fölveve nincsenek. Pedig nagyon jól tudjuk, hogy az iskolaköteles tanulók közül 9, 10, 11 évesek igen sokan járnak középiskolába, tehát épenséggel nem lehet állítani, hogy ezek kellő oktatásban nem részesülnek. Ezt szükségesnek tartottuk megjegyezni, mert ugyancsak rossz fényt vetne a város vezetőire, ha hivatalosan konstatalatnék az, hogy 5192 tanköteles közül 1813 nem jár iskolába.

Nem akarjuk azonban állítani, hogy a viszonyok e téren semmi kívánni valót nem hagynak hátra. Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy főképen a kültelkeken lakó gyermekek iskolába járásával sok a baj, azt is tudjuk, hogy igen sok szülő mostoha anyagi viszonyai tartanak vissza attól, hogy gyermekeiket iskolába küldjék, mikor ezt a gyermeket felfogásuk szerint jövedelmezőbb munkára is használhatják fel.

Reméljük, hogy ezek az állapotok kedvezőbbre fognak fordulni, ha a szülőket sikerül felvilágosítani arról, hogy a legnagyobb töké, amit gyermekeik kezébe adhatnak, nem a töké, hanem a tudás és a műveltség.

HIREK.

Tájékoztató.

A Gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/3-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasó helyisége (Váraljai-utca 9. sz.). Nyitva mindennap délután 5 órától este 10-ig, vasár- és ünneppnapokon délután 2 órától este 10-ig.

Január 29. Megyei áll. választmány ülése.

Február 1. Rendkívüli megyei közgyűlés.

Február 7. A zenekedvelők és a Harmonia közgyűlése.

Február 12. Közig. bizottság ülése.

Kinevezés. A pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Dudinszky Miklóst a nagybecskereki m. kir. adóhivatalhoz adóosztály végleges minőségben kinevezte.

Az ujoncjutalék. Bihar Ferenc honvédelmi miniszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, a melyben elrendeli, hogy az 1905. és 1906. évi ujoncjutalék megszavazásának eshetőségére készülő, az állandó vegyes felülvizsgáló-bizottságok szerveztessenek és összeállítsanak. A honvédelmi miniszter így kezdi rendeletét: „Azon reményben, hogy az 1905. és 1906. évi ujoncjutalékok ezen év folyamán az országgyűlés által meg fognak szavaztatni. Vagyis rendelet csak a megszavazás esetére vonatkozik s ólja, hogy a megszavazás esetére vonatkozóan az állítás-köteleseknek felülvizsgálata vezetésére vonatkozó rendelkezési csakis az ujoncjutalék megszavazása esetére lépnek hatályba”.

Bucsulakoma. Az a szeretet és közbecsülés, amely dr. Pacséri Károly tanfelügyelőt itteni működése alatt körülvette, fényesen megnyilatkozott azon a bucsulakomán, amely most Sopronvármegyébe való távozása alkalmából tegnap a kaszinó vendéglőben lefolyt. A távozó kir. tanfelügyelő bucsuztatására eljöttek tegnap nemcsak a tantestület tagjai, a tanítók és tanítónők ugyszólván az egész vármegyéből, hanem a hatóságok és más testületek fejei s azonkívül társadalmunk számos kitűnősége. A nagyszámú ünneplő közönség sorában ott volt: Dr. Dellimanics Lajos főispán, dr. Várady Imre országgyűlési képviselő, dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző, Faur Kornél kir. főmérnök, Strosz Béla városi főjegyző, dr. Plechl Szilárd, dr. Heidegger Lajos, Knyaskó Lajos, Steinitzer Géza, Mencer Lipót, Szalay József, Jaszszenszky Nándor, dr. Klein Mór, Weisz Izidor, dr. Mangold Samu, dr. Nónay Pál, Szuk polgári iskolai igazgató (Nagyszentmiklósi), Bösz Ede polgári iskolai igazgató (Zsombolya), Szabó Bertalan, Baaden Károly, Bányai Jakab, dr. Brájjer Lajos stb. Az első feleköszöntőt dr. Dellimanics Lajos főispán mondotta Pacséri és családjára, majd Knyaskó Lajos, Bányai Jakab, Szabó Bertalan, Baaden Károly, dr. Klein Mór, dr. Plechl Szilárd, Perl Mihály, Szalay József köszöntötték föl meleg lelkes szavakban a tanfelügyelőt s mindenki legnagyobb sajnálatának adott kifejezést, hogy Pacséri távozik Torontálvármegyéből, ahol oly kiváló szolgálatokat tett

A „TORONTÁL” tárcája.

Vidéki fiatalok.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Általánosságban a fiatalok izlését nehéz volna meghatározni, mégis úgy gondolom, hogy amikor egy-egy fiatalember a józanság ritka perciben elgondolkozik az ő fiatalemberi életének folyása fölött, nincsen tulságosan elragadtatva életének attól a perspektívájától, amelyben magát látja a középpontban. A vidéki fiatalemberről beszélnek, aki távol esik a művészet életének és az élet művészetének centrumától, akinek a főváros izgat, eleven és friss pezsdüléséhez semmi köze, mert be van ékelve abba az uniformizált társadalomba, amelyben ő azért olyan, mint mindenki, mert mindenki olyan, mint ő. Fölöttünk az élet, a modern eszmék áramlata bizonyos távolságban elszűn, de sohasem markol a lelkünkbe. Mi újságokon és revükön keresztül megálmodjuk mindazt, ami hihetetlen messzeségben történik a világon. És jobb is itt behunyt szemmel álmodozni, mert nyitott szemmel nem látunk semmit. A kereskedő itt kereskedő egy darabban, és egész valójában nincs egy szemernyi hely az irodalom vagy a művészet számára. A fiskális lelki térfogatát majdnem kizárólag paragrafusok töltik be, az orvos tetőtől-talpig orvos, a hivatalnokot ritka alkalom szalasztja ki az akták tömkelegéből. És abban a kevés órában,

amikor be kell bizonyítanunk, hogy Arisztotelesznek mégis igaza van, mikor azt mondja, hogy az ember társas lény; amikor megéjjük azt a bizonyos társas életet, amely némelyek szerint az embernek ép annyira szükséges, mint a levegő, mert a léleg levegője: akkor vagy táncolunk, vagy iszunk, vagy politizálunk, vagy pedig beszélünk a táncról, az ivásról és a politikáról. Ez a mi repertoárunk.

Igen, a tánc! Hihetetlen, hogy mennyire rajongunk mi fiatalok a táncért. Hiszen ezt a rajongást a fiatalság hevülete némileg indokolta is teszi. De ennyi, meg annyi éveken keresztül az Azrak szerelmével és hűségével imádni a táncot és majdnem kizárólag a táncot, amelynek úgy odaadjuk magunkat, mint a martir az eszmének, a kefékötő az ivásnak, Mohamed a vallásának, Cato a jellemnek: erre csak azok képesek, akik egyéb gyönyört alig ismernek, vagy akik az ösöktől ránk testált izlésből ihletve, kegyelettel óvják a multat — a mulandóságtól.

Pedig, szavamra mondom: vannak a táncnál nagyobb gyönyörűségek is a világon. Sőt ha nem félnek attól, hogy kikergessenek a városból, vagy karóra kötnek, eljlesztő példa gyanánt: azt hirdetem, hogy a tánc mindenképen alárendelt neve a gyönyörűségnek. Táncot nézni, az más. A zene ritmusát fiatal lányokban és legényekben megelevenítve látni: nem utolsó élvezet. Hiszen a cirkuszban is szívesen nézem az akrobaták bámulatos ügyességét, de jó magam nem csinálnék ilyen gimnasztikai gyakorlatokat. Mint ahogy jó magam sohasem táncolnék órák hosszáig

szupé-csardást, nagyobb gyönyörűségére azoknak a gardirozó mamáknak és papáknak, akik kényelmes karosszékekben elmerülnek abba az élvezetbe, amely nekem gyönyörű verektembe és halálos fáradtságomba kerül. Kedvvel és jókedvvel végiglejteti egy-egy keringőt, vagy más táncot, persze ügyesen és könnyedén: idáig értem a táncban rejő kellemességet. De nem értem annak a közgazdaságilag nem értékelhető, rémnehéz táncmunkának a létjogát, amelyért semmi kereset nem jár, amelylyel semmi jónak nem szolgálunk és amely munkával, már mint annak az intenzívításával és mennyiségével, az angolok szép kis pénzt, mi pedig legfeljebb kétes értékű virtust szerzünk. Igaz ugyan, hogy a munka élvezet, de az élvezetnek nem szabad munkává fajulnia. Ennek az elméletnek az igazságát pedig a leghangosabb torokból kiszakadó, falakat rengető „tyuh-j” sem tudja megrendíteni.

De hát a vidék vidék és a vidéken inkább táncolnak, mint gondolkoznak az emberek, noha az uőbbi kényelmesebb és aránytalanul olcsóbb mulatság. Régi dolog, hogy táncot és szellemet mérlegre dobva: legalább a vidéki kislány szemében rögtön felszökik a szellem serpenyője. Ezért kár volna lamentálnia akármelyik fiatal szelleminek. Mert nem neki van igaza, hanem annak a fiatal lánynak. Többek között azért is, mert nincs bebizonyítva, hogy a rosszul táncoló, vagy épenséggel nem táncoló fiatalember kárpótíthatul szellemes gyerek, mint ahogy nem természetani törvény, hogy minden csunya nő okvetlenül okos nő is, de meg azért is, mert a vidéki leány még

tanügynek és a magyar kultúrának. Dr. Pacséri Károly mélyen megindulva köszönte meg a minden oldalról megnyilatkozó lelkes elismerést és ovációt, a melyre mindenkor boldogan fog visszaemlékezni. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt a legjobb hangulatban, a melyet végül tánc fejezett be. A vacsorát Marcoin vendéglős igen izletesen és izletesen szolgáltatta ki.

— **Halálozás.** Czunderstein Mór, a nagybecskereki Chebra Kadichának sok éven át volt alkalmazottja 75 éves korában meghalt. Temetése ma délután 2 órakor ment végbe nagy részvét mellett. A gyászszertartást dr. Klein Mór végezte, aki az elhunyt ravatalánál megható bucsuztatót mondott.

— **Tűzoltók közgyűlése.** A tolvádai önkéntes tűzoltótestület, mint lapunknak írják, f. évi január 16-án tartotta meg rendes évi közgyűlést. Glaszén Lőrinc főparancsnok elnöklése alatt. A tűzoltótestület tagjai teljes számmal jelentek meg. A szokásos apróbb ügyek tárgyalása után Becskery Dezső alparancsnok az évi jelentést olvasta fel. A tűzoltóság hivatásának fejtegetése s a tolvádai önkéntes tűzoltóság fejlődésének ismertetése után a jelentés még ezeket mondja: Ez évben érte el tűzoltóságunk azon fejlődési fokát, ahol nemes hivatásának teljesítésére teljes erejével, határozott képzettségével minden pillanatban készen áll. Jókában tartott — bár kevés — tűzoltó felszerelésünk gyors és biztos kezelésében tűzoltó legénységünk teljesen járatos; csapat és támadó gyakorlataival szakértők előtt is méltó feltűnést keltett. Tűzoltóságunk az elmúlt évben hét tüzesetnél vett részt. Jellemzőül elég említenünk, hogy a tűz minden esetben lokalizált, a helyszínén tűzoltóságunk nyomában megjelent, sem állatban, sem emberben kár nem esett. A tüzesetek közül ki kell emelnünk a község északi határában összehordott buzaszabotok és szalmakazlak égését. A tűz július 26-án délután 3 órakor keletkezett. A tüzet a napos tűzoltóór jelentette s öt perc alatt már Glaszén Lőrinc főparancsnok a tűznél megjelent hat tűzoltóval s hozzá fogtak a preventív óvintézkedésekhez. Valamivel később megjelent Becskery Dezső alparancsnok a tűzifecskendővel, két hordóval s teljes felszereléssel s kezdetét vette az emberfeletti titáni munka. Becsületes és derekas munkát végeztünk. A szalmakazlak $\frac{1}{2}$ -része elégett ugyan, de megmentettük az összes buzaszabotokat s a cséplőgarnitúrát. Itt tünt ki igazán, hogy mit ér egy jól fegyverzett s képzett tűzoltóság. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a tűzoltófelszerelés kiegészítésére január 30-án tűzoltó-bált rendez, melyre a vármegyei tűzoltószövetség kötelekibe tartozó tűzoltó-testületeket is meghívja.

— **Téli előadások.** A kisoroszi áll. tantestület igen hasznos és hazafias dolgot cselekszik, midőn a téli előadások tartását határozta el és már meg is kezdte hetenkint háromszor, szerdán, szombaton este 6 órakor a serdülő ifjaknak, vasárnap 3 óra után a szülőknek, az úgynevezett „szülői értekezletek”-et, melyeket csakis szülők látogathatnak. Az előadások szakmák és órák szerint rendszeresen vannak felosztva és szigorú pontossággal betartva. Előadásokat tartanak: Arndáczy Mária, Reck Ottó, Holczinger Mihály és Szukk József áll. tanítók és Halbherr Antal okl. községi aljegyző, ki a közigazgatás összes agraiból tart előadásokat. A népszerű és szép előadásokat úgy a szülők,

mint serdültek nagy buzgalommal látogatják és feszült figyelemmel hallgatják, ami bizonyítéka annak, hogy az előadók nagyon jó uton járnak és üdvös dolgot cselekszenek. Az előadások március végéig fognak tartani. E magaslatos kulturális dologon kívül a tantestület más irányban is buzgólkodik s fáradozik, t. i. egy nagyobb népszínműnek, a Falu rosszának betanításával is foglalkozik, melyet a község felserdült ifjúsága fog előadni. Azonkívül megalakult egy „népdalárda” is.

— **Befűtá az utat a hó . . .** A késsi tél ugylátszik most alaposan kiadja a mérgét. Mióta az idei első hó leesett, kemény hideg uralkodik, azonkívül pedig hull a hó mindenfelé az egész országban s fehér a tájék végig, a merre csak tekintünk. Most is közel huszonnégy órája szállnak a fehér pihék s vastagon lepnék el mindent hideg takarókkal, amely azonban a földnek ilyenkor szükséges jó takaró. Az ország számos vidékéről nagy hófúvásokat jelentenek, a vonatok elakadnak vagy legalább is erősen késnek. Szóval benne vagyunk az igazi komoly téiben s méltán szólhat az édesbus nóta: Befűtá az utat a hó . . .

— **Dessewffy jóságigazgató páre.** Dessewffy Béla, a csanádi püspöki uradalom volt kormányzója tudvalevőleg Praznovszky Ágost és öt társa ellen rágalmozási pört indított, mert utóbbiak öt egy, Németh József püspöki helynökhöz intézett levélben többféle rendtelenséggel vádolták a jóságkezelés körül. A temesvári kir. járásbírói s vádlottakat múlt évi december 30-án felmentette. Ezen ítélet ellen Balassa Armin dr. szegedi ügyvéd felbuzerást jelentett be. Tegnapi tárgyalta ezt az ügyet a temesvári kir. törvényszék felelővitei tanácsa. A törvényszék több órai tárgyalás után helybenhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét s az összes vádlottakat felmentette. Az ítélet jogerős.

— **Uj gazdakör.** Kisoroszon, mint lapunknak írják, e hó elején megalakult a „Gazdakör”, mint a Torontálmezei Gazdasági Egylet fiókja. A megalakulási érdem Gerő Károly községi jegyzőt és Petrásch János zombolyai gazdasági vándortanárt illeti, ki — a rossz ut és idő dicára is — kirándult még december hónapban Kisoroszra, s a gazdákat egyesítésre „Gazdakör” alakítására buzdította. Szavai nem hangzottak el a pusztában. A kisgazdák egyesültek s megalakították a „Gazdakört”, mely rövid egy hó alatt máris 61 tagot számít, a községnek színe-javát. Jóra hajló gazdáink belátták, hogy gazdasági helyzetükön csak egyesülés által segíthetnek. De a „Gazdakör” nemcsak papíron létezik, hanem valóságban is él, mozog és szépen halad előre. Megalakítván a tisztikart, elnök Gerő Károly községi jegyző, titkár Szukk József áll. tanító lett, egy buzgó és munkás fiatalember, kihez nagy reményeket kötünk. A felügyelő-bizottság is megalakult. Szép helyiséget bérelt, melyet elég csinosan és kényelmesen rendezett be ideiglenesen a tavaszig. És máris kézzelfogható eredményt ért el. A „Torontálmezei Gazdasági Egylet” útján 8 pár orgonon baromfiat szereztek be; hozatott és kiosztott a kör három hordó petrolumot. A héten berendezi a népkönyvtárt s kiosztja könyveit; rendez és tart teli felolvasásokat, szóbeli előadásokat. Ilyent tartott e hó 21-én Petrásch János nagyszámu hallgatóság előtt, mely egészen megtöltötte az áll. iskola nagyszertmért. Előadást tartott a tejszövetkezetről s ezzel kapcsolatosan a tejelő jóság okosabb és

nagyobb tenyésztéséről. A joles, népies előadást a jelen volt kisgazdák nagy figyelemmel hallgatták végig. Előadás után a község plébánosa a „Gazdakör”-nek nevében hálás köszönetet mondott a jeles és hasznos oktatásért, mire előadó ismét összehátásra és buzgóságra lelkesítette hallgatóit, azután megtekintette a „Gazdakör” helyiségét s rövid pihenés után hazautazott. Felolvasásokat fognak tartani: Holczinger Mihály a szőlőtermeléséről és Szukk József az állatvadászról. Az igazgatóság vidéki előadókat is fog keresni és felkérni és a folyó évi munkarendet is bemutatta már a közgyűlésnek, mely 12 pontból áll s ha annak csak a felét is végrehajthatja, az év végén büszkén mondhatja, hogy sokat tett egy év alatt. A vezetők remélik, hogy év végére nem lesz a községnek olyan tagja, ki nem sorakoznék a Gazdakör tagjai közé.

— **Gépeszek vizsgálja.** A gőzgépezők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvártól szervezett bizottság által 1906. évi február hó 10-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó, szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Kültér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Véres táncmulatság.** Magyarokanizsáról jelentik: Az itteni parasztleányok táncmulatságát rendezték és ez alkalommal több berugott legény Nagy János és Pataki Péter ügyeletes rendőrökkel megtámadta és felholtra verte. A rendőrök védelmükre fegyvert ragadtak és többször rálöttek támadóikra és Mucsi Sándor és Solti Pál legényeket súlyosan megsebesítették.

— **Meg akarta ölni az apját.** Temesvárról írják: Zaklatott élete volt régóta Horváth István temesvár-gyárvárosi cipészsegéd családjának. Horváth ütölte-verte a feleségét is, de meg a gyerekeit is, ha be volt rugva; ez pedig napirinden volt nála. Tegnapielőtt is ilyen családi jelenetet rögzített, majd pedig, mikor feleségét alaposan elverte, lefeküdt aludni. Leánya, a 17 éves Horváth Erzsébet elhatározta, hogy édesapját agyonüti. Végzetes tettét úgy akarta végrehajtani, hogy fejszét ragadott és aival alvó édesapját háromszor fejbevette. Horváth oly súlyos sebeket szenvedett, hogy a közkörházba kellett szállítani. Sebei bár súlyosak, de nem halálosak. Horváth Erzsébet kihallgatása alkalmával őszintén bevallotta bűnét és mentségül azt hozta fel, hogy édesapja folyton bántalmazta édesanyját.

— **Lövöldöző szomszéd.** Bázos községből jelentik, hogy ott Ikop János földműves feljelentést tett a csendőrségen, hogy tegnapelőtt este Klombesz Demeter nevű szomszédja házából két lövés esett konyhájába s a két golyó a falba és az ajtóba lúdott. Ikop azt állítja, hogy a merényletet Klombesz és veje intézték az ő személye ellen. A csendőrség házkutatást tartott Klombesznél, de nem talált fegyvert. Ikop és fia azonban azt állítja, hogy Klombesz a fegyvert egy ismeretlen erdőőrnek adta el. A vizsgálat a rejtélyes ügyben folyik.

Farsangi naptár.

1906. január 27. A szerb egyházi dalárda beszédje.
1906. febr. 1. Burestély a kaszinóban.
" " 1. A kereskedelmi alkalmazottak szakegyetemének táncestélye a Korona-szállodában.
" " 3. Az izr. nőegylet jelmeztánc estélye.
" " 10. Máv. műhely alkalmazottai táncestélye.
" " 17. A felső keresk. iskola Jókai-estélye.
" " 24. A jótékony nőegylet estélye.

Irodalom.

* **Országos színészeti szépségverseny.** A színészet, különösen a színész nő sehol oly érdeklődést nem kelt, mint nálunk, magyaroknál. Nem elégszik meg a közönség azzal, ha a színpadon gyönyörködik a színész nő alakításában, énekekben vagy játékaiban, hanem annak magánélete is kíváncsian érdeklődik és sehol annyi babér és virág nem jutalmazza a színésznőt, mint nálunk. Hevesen dobog a szív, ha primadonnát érez a közelben és minden színházbarátunk életszükséglete, hogy valamilyen alakban bemutatassa hódolatát az előtt, aki neki a színpadon gyönyörűséget szerez. Ezért régi dolog, hogy a vidéki városokban kisebb színházi- és más alkalmi lapok szépségversenyeket rendeznek, melyeknél könnyű dolog volt eddig az első díjat elnyerni. Sokszor jutottak így első díjhoz azok, akiknek arra semmiféle jusuk nem volt, mint hogy a jó barát annyi példányt vásárolt össze a helyi lapból, vagy más uton környékezte meg a szerkesztőt, amíg a választott lett a „legszebb és legnagyobb” művésznő. Mas elbírálás alá esik az az országos verseny, melyet a fővárosban megjelenő Színház és Élet, az egyetlen magyar képes művészeti hetilap rendez mostanában. Ez az egyedüli komoly és a hasonló külföldi művészeti hetilapok színvonalán álló színházi hetilap, mely szépségversenyével országos érdeklődést kelt és amelyből győztesként kikérülni már valóságban ambícióját képezheti minden színésznőnek. Csakis az elsőrendű társulatok tagjaira történik a szavazás és bár csak pár hét múlt el

mindig szalon- és bálidisz, de még mindig nem — ember. Ugyan kérem, melyik fiatal lány tud, vagy akar a vidéken szellemet értékelni? Melyik leánynak a lelkébe van beleoltva az a tudat, hogy az emberben csak — az ember érdekes és nem a ruha, amit visel, a cipője és a nyakkendője? Hol van az a vidéki leány, akit a saját meggyőződése és kritikája annak a belátásáig vitt, hogy Ohnet merev középkort ír, Bajza Lenkéné a grófi butorzat és a gróf között alig van különbség és hogy a régi regényhős nem ember és hogy az új ember nem lehet régi regényhős? Hiszen, ha önálló gondolkodási hajlam mozogna a vidéki társadalomban, a vidék már régen magától kifordult volna megrozsdásodott sarkából. De addig a Spencerek boldogan tovább álmodhatnak az örök, a változhatatlan, az általános fejlődési processusról.

De azért igaz, ami igaz és kár volna elvitatni, hogy a vidéki leány és fiatalember sokkal kevesebb érdekességet lát maga körül, még a látási szándék fenforgása esetén is, mint a fővárosi fiatalok. Nincs változatosság az emberanyagban. Istenem, hát érdemes a fejemet törni X. kisasszony komplikált lelki világán, amikor én X. kisasszonyt születése óta ismerem? És mi újat fedezhetne föl az a vidéki leány azon a fiatalemberen, akit egyszerűen per „Sándor”, „Jósi”, „Gabi” és „Dani” szólít meg? Rólunk egyszerűen lekopott a mi becületés családi nevünk és nem is vagyunk tulajdonképpen a szó érdekes értelmében vett fiatal emberek, hanem

közönséges „jó fiúk”. És azért nincsen furább dolog, mint amikor azt látjuk, hogy X. kisasszony a korszón és a kávéházban a Vgszínházról petantizált kacérkodással mosolyog arra a fiatal legényre, akit pedig mindegyre lát maga előtt, akárcsak a saját papáját. Az a leány, akivel szemben már kifogtam minden megbeszélhető témából, akivel már minden mult, jelen és jövő mulatságot, minden leányt és legényt és minden toalettet megtárgyaltam (akivel tehát már nem lehet semmit sem megbeszélnem) és aki engem úgy ismer, mint a legjobb barátjának legirigyletebb bluzát: az a leány a kávéházban úgy mosolyog reám, mintha én őt nagyon érdekelném és mintha teljesen idegen, új, friss egyéniséget hozó fiatalember volnék. És nekem, régi, kiolvasott és kiismert fiúnak ezt a mosolyt hasonló bájjal regardoznom kell és olyan atitűdbe kell helyezkednem, mintha csakugyan senki által nem ismert, vadonatúj fiatalember volnék. És ezt a kis áltatást is az első-rangu vidéki gyönyörök sorozatába kell iktatnunk. Evégre is nem mehetünk 25 esztendősi fejjei Cincianatusoknak! . . .

De hogy ezekben a félszepségekben valóban akad egy kis kedvesség is, az bizonyos. Láttam egyszer a vidéken álarcos bált, ahol tíz álarcos volt a bálzózó publikum, a mamákat nem számítva. Az első szóra fölismerték egymást. De azért senki az álarcot le nem vette volna és fényesen mulattak abban a tudatban, hogy ők most fényesen mulatnak . . .

—odi.

a verseny kiírása óta, tömegesen érkeznek be vidékről is a szavazatok és a legutolsó számnak olyan nagy volt a keletje, hogy a kiadó alig győzte az utánnomást. A nagyközönség s a színészkörökben érthető érdeklődéssel várják országjárta a verseny eredményét és bár a lap mindig megérdemelte, hogy a közönség érdeklődését fölkeltsse, most színészkörökben és a színházi habituéknél legkeresettebb olvasmány és hihetileg az marad a verseny lezajlása után is, mert ezt a lapot se színészember, se a közönség, mely érdeklődik az ország és külföld színházi eseményei iránt, (írásban és képen) nem nélkülözheti.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A király ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta Pejácsevics gróf horvát bánt, utána Pittreich közös hadügyminisztert, délután 1 órakor pedig Fejérváry Géza báró miniszterelnököt. A kihallgatás több óra hosszat tartott.

Közös minisztertanácskozás.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ma délután ott közös miniszteri tanácskozás volt. A tanácskozás eredményéről pozitív hír nincsen.

Andrássy meghívása.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint ottani politikai körök biztosra veszik, hogy Andrássy Gyula gróf legközelebb meghívást kap a királyhoz.

A békétárgyalások.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ellentétben a tegnapi közölt híradással, mely szerint ő felsége semmiféle tárgyalásba nem volna hajlandó bocsátkozni, Bécsből jelentik, hogy a koalíció vezérei, miután arra illetékes helyről felszólítottak, újabb előterjesztést dolgoztak ki, mely a koalíció összes vezéreinek kívánságait tartalmazza. A nevezett bécsi forrás szerint a koalíció kívánságai ezúttal sokkal mérsékeltetebbek.

A koalíció memoranduma.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi hírek szerint Andrássy Gyula gróf dolgozta ki a koalíció memorandumát s minden ellenkező híresztelés dacára megerősítést nyer az a feltevés, hogy pontokra szedték azokat a feltételeket, melyekkel a koalíció elvállalná a kormányt. A király ez ideig nem döntött, abból a körülményből azonban, hogy Fejérváry báró továbbra is Bécsben marad, biztosan arra lehet következtetni, hogy a döntés néhány nap alatt biztosan megtörténik. A bécsi forrás szerint, nemcsak a vezényleti és szolgálati nyelvről lesz szó, hanem a parlament elnapolásáról és feloszlításáról is.

Vámháboru Szerbiával.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból táviratozzák, a szerb kormány eddig nem kapott hivatalos értesítést a határzáróról. A kormány egyelőre nem tervez represszáliákat. Belgrádban a hangulat nagyon harcias.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi jelentés szerint Stojanovics szerb minisztereinek kijelentette, hogy az elrendelt határzárt szerződészegésnek tekinti, melyre azzal fog felelni, hogy a magyar és osztrák árukra nézve elrendeli a szerbiai határzárt. Belgrádban a kedv harcias, a kereskedők szombaton tartandó gyűlésükön a kormányt további ellenállásra biztatják. Az országban egyéb magyar- és osztrák-ellenes tüntetést várnak.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából táviratozzák: A kedvezőtlen kereskedelem-politikai helyzet

egyik tünete, hogy a bolgár kiviteli kereskedők egy része az utolsó napokban panaszkodik az osztrák és magyar vámhivatalkok zaklatásai miatt.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A román kormány felhivatalosan megcáfolja azokat a híreket melyek szerint Románia csatlakozni szándékozik a szerb-bolgár vámunióhoz.

Milliók család Budapestben.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Strausz Salamon és fiai Károly-köruti bőrarcég tulajdonosai ellen a hitelezők család, váltóhamisítás és betörés miatt tettek följelentést. A vizsgálatot Bérczi rendőrkapitány folytatja és a késő éjjeli órákban folynak a kihallgatások. Kiderült, hogy a cég mérlegeit negyven év óta elikkasztották. A hiány készpénzben kilencszáznyolcvanezer korona, áruban egy és egy negyed millió korna. A cégtulajdonost és fiait ma a rendőrség letartóztatta.

A paralizis baktériuma.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból az a nagyjelentőségű hír érkezik, hogy lord Robertson egyetemi tanár egy tegnapi előadása alkalmával bejelentette, hogy sikerült neki a paralizis baktériumát fölfedezni. A tanár a baktériumot paralizisban elhaltak hátgerincének velejében fedezte föl.

Az orosz forrongás.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, a mérsékelt politikai körökben elterjedt hírek szerint 28-án akár cári ukáz, akár kormánykormányrendelet formájában kormányprogram fog megjelenni. A birodalmi дума összehívása kétségtelennek látszik.

Szedők sztrájkja.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ujvidékről sürgönyzik, az ottani összes s edők beszüntették a munkát. A sztrájk célja az árszabály fölemelése.

A fiumei bóra.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből táviratozzák: A három nap óta tartó bóra ma is erősen dühöng. A legtöbb hajó nem képes kikötni s több kisebb vitorlás összeütöközött. Kettő pedig elsüllyedt. A vonatok nagy késéssel közlekednek.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, január 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Saarbrückből jelentik, a frankfurti gyorsvonat tegnap Friedrichsthalnál egy tehervonattal összeütöközött. Három utas súlyosan megsebesült. A kár igen nagy.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906. január 25.

A készaruizlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilos	100 kilogr. ára		Kilos	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	76	16.80	17.00	79	17.20	17.55
Pestvidéki	76	16.50	16.85	79	17.00	17.35
Bánsági	76	16.70	17.05	79	17.25	17.40
Bácskai	76	16.90	17.15	79	17.30	17.45
Szerb	79	—	—	82	—	—

Egyéb gabonaneműek		100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig
Rozs	elsőrendű	13.55	13.70
	középmínőségű	13.35	13.50
Árpa	takarmányárú I. r.	14.25	14.50
	másodrendű	13.55	14.05
Kóles	—	—	—
Zab	elsőrendű	14.70	14.90
	középmínőségű	14.50	14.60
Tengeri	belföldi	13.00	13.50
	román vagy bolgár	—	—
	cinquantin	—	—
Repce	káposzta	—	—

Hataridő-üzlet.

Budapest, január 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az áruk szilárdak. Déli záratkor a következő árat jegyezték:

Buza (áprilisra)	17.08	—
Buza (1906. októberre)	16.86	—
Rozs (áprilisra)	13.96	—
Tengeri (májusra)	13.92	—
Zab (áprilisra)	14.84	—

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 27. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Január 28. A „Torontálozori (uzdini) első takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Január 28. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Január 31. A „Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja” közgyűlése.
 Február 1. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 1. Az „Istvánföldi takaré- és hitelgyelet mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 2. A „Nagybecskereki népbank részvénytársulat” közgyűlése.
 Február 2. „Zichfalvai takaré- és hitelgyelet mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 2. Az „Eleméri takaré-előleg- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Február 3. A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
 Február 4. A Nagybecskereken székelő „Közgazdasági bank mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 4. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 4. A „Magyar-ritebeli központi hitelszövetkezet” rendkívüli közgyűlése.
 Február 6. A „Kis-zombori segély-egylet és hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Február 8. A „Szécsi népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 11. A „Árdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
 Február 12. A „Nagyteremői takarékpénztár” közgyűlése.
 Február 18. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.

Ha a gyermek-

nek gyógyszer kell beadni és a gyermek szívesen veszi azt, úgy meg lehetünk róla győződve, hogy a gyógyszer hatása sokkal előbb és jobban lesz észrevehető, mint ha a gyermek a gyógyszert csak kényyszerrel veszi be. Ez főleg a SCOTT-féle EMULSIÓ-nál tapasztalható, amely jó ízű és könnyen emészthető készítmény. A leginomabb norvégiai gyógyszerkamájából készült mész és nátrion hypophosphitok hozzáadásával. A SCOTT-féle EMULSIÓ különösen gyermekbetegségeknek alkalmazható kiváló eredménnyel. A gyermeket erőssé és izmosá teszi és rendes testi fejlődését előmozdítja. A SCOTT-féle emulsió valódiságának jele „a hátán nagy csukát vivó halas” védjegy.

A SCOTT-féle EMULSIÓ kapható az összes gyógyszerárakban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbelyeg beklüldése ellenében mintaképpel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL,
 „Városi gyógyszerár” 98-90.7
 BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti tveg ára: 2 korona 50 fillér.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1905. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 58 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 45 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

Rámpás

literje 30 krajcár

Kapható

Zapolya-u. I. sz. a. a házmesteri lakásban.

A „Nagybecskereki takaré- Veszteség- és

Kiadás.

	K.	f.	K.	f.	K.	f.
Takarékbetét kamat					85352	40
Átruházott jelzálogkölesönök kamata					87168	09
Visszleszámítolási kamat					27614	14
A tisztviselői nyugdíjalap 5%-os kamata					1039	88
Adó					13658	26
Takarékbetét kamat-adó					8535	25
Tiszti fizetések					18529	39
Lakbér					3859	78
Üzleti költség					5948	95
Jelenléti jegyek					1788	—
Tiszteletdíjak					1500	—
Leírások: A leltár értékéből			999	—		
Kétes követelésekből	9114	29				
Leütve a korábban leirt követelésekre befolyt	1137	95	7976	34	8975	34
Nyeremény: Át hozat 1904-ről			1201	17		
Az igazgatóság 12% nyereségrésze	7107	22				
Rendelkezésre álló tiszta jövedelem	52119	64				
1905. évi nyeresemény			59226	86	60428	03
					324397	51

Zármérleg-

Vagyon.

	K.	f.	K.	f.	K.	f.
Készpénz			19611	12		
Elhelyezett pénzek: A magy. kir. postatakarékpénztárnál	229	81				
Az osztr.-magy. banknál giro-számlán	58378	65			477870	45
Más pénzintézeteknél	399650	87	458259	33	329104	25
Saját értékpapírok függő kamatokkal					2846983	92
Váltóleszámítolás					9760	24
Értékpapírelőlegek zálogívek mellett					38377	58
Folyószámlai követelések alapszabályszerű fedezettel						
Jelzálogkölesönök: A társaságban			441133	65		
Átruházottak			1931397	87	2372531	52
Bánatpénzek és óvadékok					1942	03
Intézeti ház: a „Koronához“ ezimzett szálloda					175447	96
Ingtatlanok					17268	73
Alkalmi sorsjegy egyesülések					54897	90
Értékpapír részletüzlet					912	88
Váltóürlapok					3268	32
Leltár					1	—
Hátralékos jelzálogkölesön kamat					15189	53
Előre fizetett kamat átruházott kölesönökre					26094	18
Adósok					20722	71
					6390373	20

Nagybecskerek, 1905.

A könyvvivőségért:

A „Nagybecskereki takaré-

Oldal, vezérigazgató.

Dr. Brajjer.

Jelen „Veszteség- és nyereség-számla“ és „Zármérleg-számla“ általunk megvizsgáltván,

Kelt Nagybecskereken,

A felügyelő-

Mayer Rezső.

Dr. Plechl

Tisztelt Közgyűlés!

A Nagybecskereki takarékpénztár igazgatóságának ténykedését és az ügyvitelt egyáltalán a lefolyt 1905. évben lelkiismeretesen ellen-tekintetes Közgyűlésnek jelenteni, hogy az ügykezelést a keresk. törvénynek és a társulati alapszabálynak teljesen megfelelőnek és kifogástalan-
Mintán az 1905. évről felállított mérleg a könyvekkel és a részletes kimutatásokkal összehasonlított, ezek teljes egybehangzását, szabály előírta teljes fedezettel bírnak s a mérleg, mely 60428 K. 03 fillér nyereséménnyel zárul, a takarékpénztár vagyoni állapotát a való-
Midőn még hozzájárulásunkat nyilvánítjuk az igazgatóság azon javaslatához, hogy az 1904. évről áthozott 1201 K. 17 fill. hozzá-2000 drb. részvény után 22—22 koronával 11% osztalékképen a részvényeseknek kifizetessék, 7107 korona 22 fillér az igazgatóságunk alap-
ház értékesítkéntésére létesített alaphoz csatoltassék és 1158 korona 19 fillér maradvány a folyó év javára előírassék, kérjük a tekintetes Köz-
Megbízatusunk 1905. december 31-én lejárván, az igen tisztelt közgyűlésnek működésünk ideje alatt irántunk tanúsított bizalmáért
Nagybecskereken, 1906. január hó 23-án.

A felügyelő-

Mayer Rezső.

Dr. Plechl

pénztár 1905 évi zárszámadata.

nyereség-számla.

	Bevétel.					
	K.	f.	K.	f.	K.	f.
Nyeremény-áthozat 1904-ről					1201	17
Intézeti ház tiszta lakbérjövödelme					8851	46
Adómentes értékpapír-kamat					9071	45
Kamatok, jutalékok és egyéb jövedelmek					305273	43
					324397	51

számla.

	Teher.					
	K.	f.	K.	f.	K.	f.
Részvénytőke			40000			
Tartalékok: Rendes tartalékalap	295000	—				
Intézeti ház értékesökkentési alap	2447	96				
Árfolyam ingadozási tartalék	12061	71	331509	67	731509	67*
Tisztviselői nyugjislap					21837	38
Takarékpenztári betétek					2125194	75
Betét kamatadó					4192	49
Atruházott jelzálogkölesönök					1931397	87
Az 1906. évben esedékes követelések kamatai					109298	90
Jelentéti jegyek: 1905-re			1788	—		
Korábbiak			82	—	1870	—
Váltóvisszleszámítolás: Az osztrák-magyar banknál			556857	88		
Budapesti pénzüzeteknél			238221	18	795079	06
Kifizetetlen osztalékok					1684	—
Hitelezők					607881	05
Nyeremény: Áthozat 1904-ről			1201	17		
Az igazgatóság 12% nyereségrésze	7107	22				
Rendelkezésre álló tiszta jövedelem	52119	64				
1905. évi nyereség			59226	86	60428	03
					6390373	20

december hó 31-én.

Schwarz Lajos, cégvezető.

pénztár igazgatósága:

Lučić.

Dr. Vég.

a f6- és mellékkönyvekkel teljesen megegyezőknek és helyeseknek találtattak.

1906. évi január hó 23-án.

bizottság:

Szilárd.

Winter Fülöp.

131—11

örizvén és az üzleti könyveket, nemkülönben a társulati vagyonról készített leltárt és mérleget tételről-tételre megvizsgálván, van szerencsénk a
nak, a könyvelést pedig pontosnak és alaki tekintetben mintaszerűnek találtuk.

valamint azon ténykörményt állapítjuk meg, hogy a vagyonként kimutatott értékek a társulat pénztáraiban őriztetnek, a követelések az alap-
ságnak megfelelően tünteti fel.

számításával jelentkező és rendelkezésre álló 60428 K. 03 fill. nyereségből 6000 korona a tartalékalap ellátására fordítassék, 44000 korona
szabályszerű nyereségrésze címén kiutalványoztassék, 1162 korona 62 fillér a tisztviselők nyugdíjalapjához, 1000 korona az intézeti
gyűlést, hogy az 1905. üzletre nézve úgy az igazgatóságnak, mint nekünk a felmentvényt megszavazni sziveskedjék.

köszönetet mondunk.

bizottság:

Szilárd.

Winter Fülöp.

A „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat“ Z Á R S Z Á M A D Á S Á 1905. évre.

Vagyon.	Mérleg-számla 1905. évre.		Teher.	
Pénzkészlet	11518	39	Részvénytőke	200000
Girokövetelés az osztr.-magyar banknál	16542	68	Tartalékalap	91337.38
Követelés más intézeteknél	3120	30	az 5% kamat 1905-re	4566.87
Leszámitolt váltók	1492732	47	10% javadalmazása	2080.60
Jelzáloghitel kölcsön	153330	53	Átmeneti kamatok	16981
Ingatlanok	50644	22	Betéti kamatadó-tartalék	2197
Vételár letétben	9094	35	Fel nem vett osztalék	436
Értékpapírok	4945	63	Takarékbetétek	1093734
Ingóságok	600	—	Visszleszámitolt váltók	296273
			Hitelezők	15294
			Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	900
			Igazgatósági jutalék	2080
			Tiszta nyeresemény	16644
				1742528
	1742528	57		57

Tartozik.	Nyereség- és veszteség-számla 1905. évre.		Követel.	
Kétes követelés leírása	3995	87	Befolyt kamatok és jutalék	131117.92
Ingóságok leírása	200	—	levonva 1906. évre befolyt	16981.34
Betéti kamat	43431	56	Ingatlanok jövedelme	4776.—
Betéti kamat-adó	4343	19	levonva adó és költségek	1226.26
Visszleszámitolási kamat	12952	54	Részvénytörési díj	26
Üzleti adó	7474	44		
Hivatalnokok fizetése	11640	—		
Kegydíj	1200	—		
Üzleti költség és házbér	4413	87		
Napibiztosok jelenléti jegyei	1788	—		
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	900	—		
A tartaléktőkének 5% évi kamata	4566.87	—		
A tartaléktőkének 10% javadalmazása	2080.60	—		
Az igazgatóságnak 10% jutaléka	2080.60	—		
Tiszta nyeresemény	16644.78	85		
	117712	32		
				114136
				3549
				26
				117712
				32

Nagybecskerek, 1905. évi december hó 31-én.

NAGYBECSKERÉKI NÉPBANK-RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

A könyvelőségért: *Csusner Lajos*, könyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Partilla, vezérigazgató.

Annau.

Baaden.

Dr. Grandjean.

Kokits.

Megvizsgáltuk, az intézet könyveivel összehasonlítottuk és minden tekintetben helyesnek találtuk.

(134-1.1)

Nagybecskerek, 1906. évi január hó 10-en.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G:

Annau Ádám.

Konkoly Samu.

Strasser Jakob.

A felügyelő-bizottság jelentése a „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat“-nak XIX. rendes közgyűléséhez.

Igen tisztelt közgyűlés!

Alulírottak a kereskedelmi törvény 195. §-a és az intézet alapszabályainak 35. §-ában megállapított kötelességünkhöz híven az 1905. év folyamán, mint az év végével a „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat“ ügykezelését és összes üzletágait, valamint annak időleges készpénzkészletét ellenőriztük; a pénztári és egyéb segédkönyveket és a főkönyvet tételről-tételre behatóan felülvizsgáltuk, a jegyzőkönyveket és okmányokat betekintettük s mindenkor mindent a legpéldásabb rendben és helyesnek találtuk. Az év végével megállapított mérleget, a nyereség- és veszteség-számlát az ezeknek alapjául szolgáló könyvelési adatokkal összehasonlítottuk és konstatálhatjuk, hogy ezek minden tekintetben helyesen állapítottak meg.

Az 1905. évi mérleg- és nyereség- és veszteség-számlából kitűnik, hogy a tartalékalap javadalmazása s kamatozása és az igazgatóság jutaléka levonása után az 1905. év tiszta nyereseménye 16.644 kor. 78 fill.

Teljesen csatlakozunk a tekintetes igazgatóság indítványához, mely szerint 16000 kor. fordítassék 8%-os osztalékra és 644 kor. 78 fill. bocsáttassék az igazgatóság rendelkezésére jótékonycélokra.

Kérjük, méltóztassanak úgy az igazgatóságnak, mint nekünk a felmentvényt megadni s maradtunk kiváló tisztelettel.

Nagybecskerek, 1906. évi január hó 10-én.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G:

Annau Ádám.

Konkoly Samu.

Strasser Jakob.

M e g h i v ó.

A „Kis-zombori segély-egylet és hitelszövetkezet“ 1906. évi február hó 6-án d. e. 10 órakor tartja

XXII. évi rendes közgyűlését,

melyre a tagok ezennel meghívotnak.

T á r g y a k:

1. Elnöki jelentés a az 1905. évi mérleg bemutatása és két jegyzőkönyv-hitelesítő kinevezése. (Alapsz. 23. §.)
 2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
 3. A felszámoló-bizottság jelentése a múlt évben felszámolt IX. 80 filléres és V. 25 koronás évtársulatokról.
 4. Jelentés a X. 20 filléres évtársulat felszámolásáról és kifizetéséről; 5 tagú felszámoló-bizottság választása (alapsz. 17. §.) s a kifizetés napjának megjelölése.
- Az egyletnek volt az 1905. évben 471 tagja 3819 részvénnyel. Kilépett 22 tag 156 részvénnyel.

5. Jelentés a XVI. 20 filléres évtársulat megalakulásáról.
6. Három rendes és két pótfelügyelő-bizottsági tag választása. (Alapsz. 33. §.) Kis-Zombor, 1906. évi január hó 22-én.

A választmány, mint igazgatóság.

Vagyon.

Mérleg-számla 1905. december hó 31-én.

Teher.

Pénztár álladék	21110	27		VI. évtársulat 30 K. tétét	19350	—	
Váltó tárcsa	11961	42		VII. " " " " " "	20775	—	40525
Kötvény tárcsa	81402	—		X. " " " " " "	31973	—	
Saját értékpapír	2500	—		XI. " " " " " "	18169	40	
Felszerelés	1162	98		XII. " " " " " "	23278	80	
Hiány	23430	81	251627	XIII. " " " " " "	7279	80	
				XIV. " " " " " "	3386	20	
				XV. " " " " " "	728	—	84745
				VI. " " " " " " vagyona	893	25	
				VII. " " " " " " " "	930	38	1823
				X. " " " " " " " "	3690	38	
				XI. " " " " " " " "	1680	42	
				XII. " " " " " " " "	1582	44	
				XIII. " " " " " " " "	442	17	
				XIV. " " " " " " " "	136	17	
				XV. " " " " " " " "	10	92	7642
				Betétek álladéka	84891	15	
				Visszleszámitolt váltók	32100	—	116991
			251627				251627

Kelt Kis-Zomboron, 1905. évi december hó 31-én.

Zubán István s. k., pénztáros.

Rónay Ernő s. k., elnök.

Balla Endre s. k., könyvelő.

Mérleg-számlát megvizsgáltuk és a fő- és mellékönyvekkel egyezőnek találtuk.

Kelt Kis-Zomboron, 1905. évi december hó 31-én.

(130-11)

Bund Henrik s. k., felügy.-biz. tag.

Stern Jakab s. k., felügy.-biz. elnök.

Martzy Ernő s. k., felügy.-biz. tag.

Meghívó

a magyar-íttebei községi hitelszövetkezetnek folyó évi február hó 4-én délután 2 órakor a szövetkezet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

T á r g y:

Az alapszabályok 35-ik §-ának kiegészítése.

Magyar-Itteben, 1906. január 23.

128-11

Az igazgatóság.

FOGAK valamint egész fogsorok

Wahl Jakob

fogműtermében, Toldi Ferenc-utca 25., (Vogel-féle ház) Amerika városrész.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a „Karlovai fogyasztási szövetkezet“ az 1905. évi december hó 14-iki közgyűlési határozata folytán az alapszabályok 41. §. értelmében feloszlott. Felhívotnak mindazon hitelezők, kiknek a szövetkezetnél követeléseik vannak, hogy azokat ezen hirdetés közzétételétől számított 6 hó alatt érvényesítsék.

185-11

Az igazgatóság.

Szőlővessző.

A világhírű

„Delaware“

adja a legjobb bort.

Oltani, permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A phyloxera-ellen áll

Leírását és árjegyzékét

ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mér-

sékelt áron kaphatók.

Nagymennyiségű sima és

gyökeres Delaware

vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Szeged

Központi iroda: Felső-Szeged Somogy m.

(7-34.7)

Hirdetmény.

Czrepaja község ezennel közhírré teszi, hogy 2 drb kiselejteztet bika f. é. február hó 3-án délután 3 órakor a község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Kelt Czrepaján, 1906. január 24-én.

133-31

A község elöljáróság.

Kerestetik használt nagy

Wertheim-szekrény

es egy

tüzmentes könyvszekrény.

Cím a kiadóhivatalban.

(127-x2)

Eladó birtok.

Torontálmegyében, vasut- és hajó-állomás közvetlen közelében, eladó két birtok és pedig:

430 hold szántó, bőven gazdasági épületekkel ellátva,

500 hold szántó, épületek nélkül.

A birtokok parcellázva is eladatnak.

Bővebb értesítés nyerhető:

GARAI IZSÓNÁL,

Törökbeosén.

(125-3.2)

Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat.

A „Nagybecskereki Népbank-részvénytársulat“ t. c. részvényesei az 1906. évi február hó 2-án, péntek, délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

XIX. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1905. évi mérleg előterjesztése.
3. Az igazgatóság jelentése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. A mérleg megállapítása s a tiszta nyereség feletti határozathozatal.
7. Három rendes és egy felügyelő-bizottsági póttag megválasztása három évi időtartamra.
8. A választmány kiegészítő választása.

(104-89)

Nagybecskerek, 1906. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

13. §. A közgyűlésen minden egyes részvényesnek, kinek részvénye legalább egy hónappal a közgyűlés összeülése előtt a részvénykönyvben az ő nevére átíratott, van szavazati joga. Minden egyes részvény feljogosítja annak birtokosát egy szavazatra, de 20 szavaztnál többet senki sem egyesíthet magában. Minden szavazatképes részvényes magát más szavazatképes részvényes által helyettesítheti, utóbbi azonban a meghatalmazás alapján gyakoroltakkal együtt 20 szavaztnál többet le nem adhat. Nők meghatalmazottak által gyakorolják szavazati jogukat, a gyámság vagy gondnokság alatt állók és jogi személyek törvényes, illetőleg szabályszerű képviselők útján, ha ezen képviselők nem is részvényesek. Az ily képviselő sem gyakorolhat többet 20 szavaztnál.

14. §. Minden részvényes, aki szavazati jogával élni kíván, tartozik legalább 3 nappal a közgyűlés összeülése előtt a saját nevére szóló részvényeket a nem esedékes részvényekkel együtt a banknak pénztáránál letéteményezni. Erről neki elismervény adatik, amely részére a közgyűlésnél egyidejűleg igazolásul szolgál.

XX. zárszámadása A FRANZFELDI KÖZSÉGI TAKARÉKPÉNZTÁRNAK 1905. évre.

Vagyon.	Mérleg-számla.		Töke.		
Pénztár — — — — —	23507	80	Töke — — — — —	40000	—
Osztr.-magyar bank pancsovai fiókja — — —	232	12	Tartalékalap — — — — —	43031	08
Pesti hazai első takarékpénztár egyesület —	14	—	Különleges tartalékalap:		
Értékpapir — — — — —	1000	—	1904. év végén volt — — — — —	9188	26
927 drb váltó — — — — —	680804	—	1905. évben hozzájött — — — — —	9920	80
16 kötvény — — — — —	20650	—	Betétek — — — — —	549957	95
			101 drb váltó a visszleszámitolásban — —	57905	—
			Pancsovai m. kir. adóhivatal — — — — —	1223	62
			Átmeneti kamatok 1906. évre — — — — —	7588	86
			Tiszta nyereség — — — — —	16580	61
	726207	92		726207	92

Veszteség- és nyereség-számla.

Adó — — — — —	2012	58	Átmeneti kamatok 1905. évről — — — — —	6833	91
Betétkamatok — — — — —	23504	53	Váltó utáni kamatok — — — — —	37832	48
Betétkamatadó — — — — —	2350	46	Kötvény kamatok — — — — —	460	19
Visszleszámitolási kamatok — — — — —	641	51	Kamatok más intézeteknél elhelyezett betétek után — — — — —	722	38
Költségek — — — — —	759	27			
Tiszta nyereség — — — — —	16580	61			
	45848	96		45848	96

Kelt Franzfelden, 1905. évi december hó 31-en.

Ruppenthal Ádám s. k. **Ádám Jahraus** s. k. **Friedrich Morgenstern** s. k. **Küttelberger Michael** s. k. **Franz Hild** s. k.

Ezen zárszámadás, veszteség- és nyereség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítottván, a pénztár megfelelően megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen a törvény szerint vezetettnek, úgy jelen zármérleg, mint nyereség- és veszteség-számlával megegyezőnek találtatott. — Kelt Franzfelden, 1906. évi január hó 12-én.

A felügyelő-bizottság:

Michael Reiser s. k. **Andreas Malthauer** s. k. **Gebhart Filip** s. k. **Jahraus Johann** s. k. **Michael Müller** s. k.

Ezen zárszámadás az 1906. évi január hó 17-én tartott rendkívüli képviselőtestületi gyűlésen felolvasatott s mint helyes, egész terjedelmében elfogadtatott.

Kelt Franzfelden, 1906. évi január hó 19-én.

(129-1.1)

Ruppenthal Ádám s. k., jegyző.

Franz Hild s. k., bíró.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.